

Bihari Hírlap

Kéthetente megjelenő közéleti lap

XVIII. évfolyam 2. szám

2008. február 1.

bhirlap@freemail.hu

Köszöntelek Város! Köszöntelek Berettyóújfalu!

Fotó: Gombos Ferenc

Köszöntöm a város minden lakóját, polgárát a 2008-as esztendőben!

Megvallom, gyakran állok meg a fenti, a hivatal aulájában lévő kép előtt. Látom a várost, a háztetőket, az ablakokat. Itt-ott tudom is, melyik házban ki lakik, hiszen sokan személyes ismerőseim Önök, vagyok Ti, berettyóújfalu emberek. Mielőtt e sorokat papírra vettem is megálltam e kép előtt, és elgondolkodtam azon, mit hozott az újesztendő Önöknek, Nektek, belvárosiaknak, mit a Jegyző-kertben, a Gacsakertben, mit az oláhvárosiaknak, mit a Lipóton, a Herpályon, a lakótelepieknek, a Morotván, a Kodormányban, a Tóháton és a szentmártoniaknak. Hogyan vészeltek, vészelték át azt a nehéz gazdasági átalakítási folyamatot, amit a kormány és ennek következményeképp mi, önkormányzatok is reátok kényszerítettünk. Higgyétek, higgyék el nekem, sokszor gondolkodom ezen. Már az előző évben megkezdődtek azok az úgynevezett reformfolyamatok, amelyek számos megszűrést, számos terhet róttak országunkban az emberekre, de ezek eddig nem hoztak látványos eredményt, nem konszolidáltak a gazdaságot, nem javították az életfeltételeket semmilyen területen. Beszélgetve az emberekkel mindenütt azt tapasztalom, feszülten, zaklatottan, bizalmatlanul tekintenek a jövőjük felé, félnek attól, hogy nem tudják kifizetni a megnövekedett energiadíjakat, szolgáltatási díjakat, bizonytalan a munkahelyük, vagy már egyáltalán nincs, és mindezek természetesen nyugtalansággal töltik el őket. Ezek az országos reformok, ahogyan az egyes embert, hátrányosan érintik az önkormányzatokat is, szigorodnak a törvényi előírások, sokasodnak a feladatok, és a központi költségvetés egyre kisebb összegeket biztosít ezek megoldására. Ezért már az elmúlt évben bizonyos szűkítésekre, a város működtetésének újragondolására, működési szerkezetének

átalakítására kényszerültünk, illetve konkrét lépéseket is tettünk egy takarékosabb, de ugyanakkor hatékony városüzemeltetésre. Óvodáinkat már korábban egy intézménnyé alakítottuk, tavaly a négy általános iskolát kettővé vontuk össze, ezzel nem csak költségeket takarítottunk meg, de így biztosíthatóbb kisebb létszámmal is a pedagógus szakellátottság, illetve a törvény által előírt csoport, osztály minimumlétszámok is jobban teljesíthetők. A változások legérzékenyebben a Területi Kórházunkat érintették, az egészségügyi törvénymódosítások következményeképp az elmúlt év folyamán jelentős létszámleépítésre kényszerültek. Összességében közel száz munkahely szűnt meg e kényszerlépések következtében a városban, ami engem személy szerint még akkor is elszomorít, ha tudom, igyekeztünk ezt a leghumánusabb módon, például előrehozott nyugdíjazás útján, ahol csak lehetett, meglépni. Az átszervezések, leépítések következtében havi 20 millióval, éves szinten 240-250 millióval csökkent a város működtetési költsége, ami nem kis tétel egy ilyen nehéz helyzetben. Rákényszerítettünk ezekre a döntésekre az említett okoktól azért is, mert tavaly először fordult elő – tizenhét éves polgármesteri működésem alatt –, hogy az Önhibáján kívül hátrányos helyzetű települések pályázatán egy fillért sem kaptunk, pedig a számos térségi feladatot is ellátó települések, mint Berettyóújfalu is, eddig szokásosan részesültek e kedvezményben, 90. választási évben 180 millió forint forráskiegyesítéshez is jutottunk.

Voltak azonban a 2007-es évnek pozitív vonásai, eredményei is. Újrarendítettük a városban a bölcsődét, amiért az érintett szülők rendkívül hálásak, az Eötvös József-szakképzőben felújítottuk a vizesblokkokat, helyreállítottuk a Bessenyei-szakközépiskola kiégett kultúrépületét,

az újabb csatornaépítési beruházással 2007-ben 100%-ossá vált a város szennyvízhálózat, mely eredménnyel kevés Berettyóújfalu méretű kisváros büszkélkedhet. A kerékpárút körforgalomtól-körforgalomig tervből újabb szakasz épült meg, és a teljessé tételhez – a katolikus templomtól a Széchenyi utcáig – elkészültek és benyújtásra kerültek a tervek a támogatásra, mindezek mellett az oldalágak kiépítésében is gondolkodunk, elsőként a Kádár utcán a városközpontot az ipari parkkal összekötő szakaszon. Elmondhatjuk, hogy a nehezedő gazdasági körülmények ellenére is tavaly mintegy egymilliárd forintnyi fejlesztés történt a városban, tehát gyarapodtunk, és már jócskán meghaladja Berettyóújfalu vagyonértéke a 10 milliárd forintot.

A 2008-as központi költségvetési törvény ismeretében folytatnunk kell a már eltervezett és megkezdett racionalizálási, kiadáscsökkentésre irányuló törekvéseinket. Két irányban indultak el lépéseink ez ügyben. Egyrészt még az elmúlt év végén döntött a testület egy másfél milliárdos kötvénykibocsátásról, amely az eddigi rossz kamatfeltételű hiteleinket szeretnénk kedvezőbbre cserélni, és egymilliárd forintot tartalékolunk az európai uniós támogatási pénzek megszerzéséhez szükséges önrészre. Másrészt folytatni kívánjuk a már megkezdett szerkezetátalakítási programunkat úgy, hogy a város tulajdonában lévő Herpály-Team Kft-t egy olyan vagyongazdálkodási társasággá alakítjuk, melynek keretében belül kedvezőbb pénzügyi feltételek mellett, a piaci viszonyokhoz jobban igazodva működtethetjük a városüzemeltetés, a sport, a kultúra bizonyos területeit. Csak néhányat említek ezen számos terv közül, például az intézmények takarítási, karbantartási feladatait egységes irányítás alá vonjuk, a gyógyfürdő adta lehetőségeinket és

az ott tervezett fejlesztéseinket, valamint kulturális szolgáltatásainkat a helyi igények kielégítése mellett mindjobban az idegenforgalom, a turizmus szolgálatába állítjuk. Hasonló célt szolgál majd a város igen szépszámu sportlétesítményének egységes, bevételcentrikus, gazdaságos üzemeltetése is. Nagylegzetű beruházásokat tervezünk az egészségügy terén egy városi egészségcentrum kialakításával, ahol egy helyben kaphatnak majd meg valamennyi egészségügyi alapszolgáltatást a város lakói, illetve a kórházzal való együttműködésben és külföldi befektetők bevonásával olyan beruházások megvalósításába kezdünk a kórház területén, amelyek túlmutatnak a helyi igények maximális kielégítésén. Elindítottuk ezekkel párhuzamosan a városközpont rehabilitációját megvalósító pályázatainkat, és folyamatban vannak az általános iskolák, valamint a gimnázium felújítására kidolgozott tervek támogatási kérelmei is.

Ez igencsak szűk és vázlatos felsorolás, remélem, mégis elegendő ahhoz, hogy kitűnjék, mennyi elképzelésünk, tervünk és már megkezdett programunk, mennyi felelősségteljes feladatunk van, lesz 2008-ban és az elkövetkező években ahhoz, hogy maradéktalanul kihasználhassuk az Európai Unió által felkínált felzárkóztatási lehetőségeket. Én ígérem, munkatársaimmal együtt minden erőnkkel ezen leszünk, és kérjük ehhez az Önök, a Ti, berettyóújfalu polgárok bizalmát és segítő együttműködését is. Mindezek megvalósításához, a nehézségek leküzdéséhez kívánok valamennyiünknek kitartást, türelmet, önbizalmat, reménységet, hitet és legfőképpen jó egészséget, mert talán így a boldogság, a boldogulásunk is eljön. Boldog újévet kívánok minden berettyóújfaluinak!

Szerifert Ferenc polgármester

Meghívó!

Tisztelt Hölgyem! Tisztelt Uram!

Örömmel értesítem, hogy február 2-án, 18 órai kezdettel ismét megrendezzük sürgősségi bálunkat a berettyóújfalu Kabos Endre Városi Sportcsarnokban. Jótékonyági bálunk bevételéből egy LIFEPAK 12 típusú defibrillátor készüléket tervezünk beszerezni, ezzel is javítva a kórházi ellátás színvonalát és növelve a betegellátás biztonságát. Kérjük, hogy személyes részvételével segítsen célunk megvalósításában. Amennyiben nem tud részt venni bálunkon, de támogatni szeretné terveinket, kérjük tombolaajándék felajánlásával vagy pénzbeli hozzájárulással segítsen.

Címünk: Területi Kórház, Sürgősségi Betegellátó Osztály 4100 Berettyóújfalu, Orbán B. tér. 1. Sürgősségi Ellátásért Alapítvány számlaszám: K&H 10400384-00011794-00000000

Dr. Muraközi Zoltán osztályvezető főorvos,
a Sürgősségi Osztály Alapítvány kuratórium elnöke

Dr. Pete László főorvos,
a Sürgősségi Osztály Alapítvány kuratóriumi tagja
Márkus Lászlóné osztályvezető főnővér,
a Sürgősségi Osztály Alapítvány kuratóriumi tagja

Táncvigalom

A Bihar Néptáncgyűttes táncvigalmat

rendez

február 9-én, 19 órától

a Kabos Endre Városi Sportcsarnokban.

Zene: Cheops együttes.
Belépődíj: 3500 Ft.

Jegyek a Nadányi Zoltán Művelődési Központban kaphatók.
Mindenkit szeretettel várunk!

KÖZLEMÉNY

Berettyóújfalu Város Polgármesteri Hivatala az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 9. § (6) bekezdés alapján a 33/2004. (XII. 03.) településrendezési tervek módosításának tervdokumentációját közszemlére bocsátja.

A tervek megtekinthetők a polgármesteri hivatal I. emeleti nagytermében ügyfélfogadási idő alatt. (Berettyóújfalu, Dózsa Gy. u. 17-19. sz.)

A tervekkel kapcsolatban minden hét kedd és szerdai napján, du. 14⁰⁰-15³⁰ között szóbeli felvilágosítással szolgál a város főépítésze. (54/505-450) A közzététel célja, hogy az Étv. szellemében az érintettek a közzététel ideje alatt észrevételt tehesenek. Észrevétel tehető személyesen és írásban is.

A közzététel ideje: 2008. január 25. – február 25.

„A műveltség jósorban ékesség, balsorsban menedék”

A Magyar kultúra ünnepe Berettyóújfalu és Nagyváradon

„Isten, áldd meg a magyart./ Jó kedvvel, bőséggel...” 1823. január 22-én, 185 évvel ezelőtt írta Kölcsy Ferenc e jól ismert sorokat, amely nemzetünk éneke, imája, fohásza lett. A Himnusz az évszázadok vészterhes időiben – ha ellenséggel küzdött, vagy ha kívül rekedt az államhatárokon – is összefogta a nemzetet, jelképe lett magyarságunknak, magyar kultúránknak. Immáron 16 éve ünnepeljük Berettyóújfalu és születését a Magyar kultúra napjaként, és 2001-től a határ túoldalán lévő Biharban élők magyarsága is

csatlakozott hozzánk. Így tölthette be az olykor ellenséges politikai akaratokkal szemben is a híd szerepét magyar kultúránk ápolásában. Hiszen nem más a tét – ahogy Kodály Zoltán több mint 60 évvel ezelőtt kérdésében megfogalmazta –, hogy: „Tudunk-e Európa és Ázsia kultúrája között nem ide-oda hanyódozó kompi lenni, hanem híd, vagy talán a mind a kettővel összefüggő szárazföld. Ez feladatnak elég újabb ezer évre.”

Ennek a „feladatnak” próbálnak megfelelni Berettyóújfalu és Nagyvárad önkormányzatai, kulturális intézményei, civil szervezetei, amikor közös szervezésben, úgynevezett ikerrendezvények keretében számos kulturális programmal, a

Fotó: Kari

A rendezvények Nagyváradon és Berettyóújfaluiban is sajtótájékoztatóval indultak

kultúra szinte valamennyi szegmensének felmutatásával tisztelegnek kulturális értékeink, nagyságaink

előtt megörökítve őket az emlékezetnek, és példát mutatnak a következő nemzedékeknek.

A rendezvények január 15-én vették kezdetüket Berettyóújfaluiban Réti Árpád színművész előadójával, másnap Lénárt Attila grafikus kiállításával, 18-án pedig Szerifert Ferenc polgármester nyitotta meg városunkban a Hajdú-Bihar megyei kultúra-napi megemlékezést, melyen Kocsis Róbert, a megyei közgyűlés alelnöke mondott köszöntőt. Az alelnök a kultúra fontosságát hangsúlyozva kijelentette, hogy kultúráját minden nemzedéknek magának kell megszereznie, hiszen: „A műveltség jósorban ékesség, balsorsban menedék” – idézte Arisztotelészt. „A magyar hazát ma nem a kard, a műveltség teheti naggyá – mondta a kiemelkedő egykori kultuszmi-

niszter Klebelsberg Kunó után, aki sokat tett a magyar kultúráért. Sikeres reformokat hajtott végre az oktatásban, és jelentős anyagi forrásokat fordított a népiszkolákra, a tudományra. Az alelnök szerint nagy a kontraszt az akkori áldozatvállalás és a mai oktatás és kultúra helyzete, megbecsültsége között, pedig napjaink kultúrája a jövő kulturális öröksége, és ha nem teszünk érte, a jövőnket éljük fel.

A köszöntőt követően Bakó Endre irodalomtörténész, újságíró Az utolsó magyar trubadúrköltő címmel a Nagyváradhoz és Berettyóújfaluhoz egyaránt kötődő Nadányi Zoltán költészetét méltatta. Kiemelte, hogy bár Nadányi (Folytatás a 3. oldalon)

Képesek a gyógyító munka ellátására

Az ideiglenes működési engedélyek nem befolyásolják a gyógyító munkát – hangzott el azon a sajtótájékoztatón, melyet a berettyóújfalui Területi Kórház vezetőtestülete – dr. Bulyovszky István főigazgató, dr. Muraközi Zoltán orvos-igazgató, dr. Kincsesné Szónya Katalin ápolási igazgató és dr. Sarkadiné dr. Brád Edit gazdasági igazgató – tartott január 21-én. Dr. Bulyovszky István főigazgató elmondta, az elmúlt tíz napban az országos médiában ismét olyan hírek keltek szárnyra, melyek újabb kórházbezárások rémképet vetítik az emberek elé. Utalt egyebek között a Hetiválasz január 10-i számára, és cáfolta is egyben annak következtetéseit. Az írás címe: Minőségi kifogások – Tömeges kórházbezárás várható. A cikk megállapítja: „Minden harmadik kórház képtelen a végleges működési engedélyhez szükséges feltételek teljesítésére. (...) Az egészségügyi átalakítása tehát felkészületlenül éri a kórházakat, a következmény újabb bezárási hullám lehet. (...) Az Országos Tisztviselők Hivatal nyilvántartása szerint tavaly november végén 46 olyan kórház volt, amelynek valamely osztálya nem felelt meg a feltételeknek. Minden harmadiknak volt legalább egy olyan részlege, amelyik fennmaradt a rostán. Mindez nemcsak a kórházi ellátás jelenlegi minősége szempontjából érdekes, hanem azért is, mert az egészségbiztosítás privatisációja után, 2009-től az új üzleti társaságok döntik el, mely kórházról vásárolnak szolgáltatásokat. Az az intézmény, amelyik nem képes megfelelni a feltételeknek, nehezebben juthat megrendeléshez, és rövid úton tönkremehet”. Ezt követően a cikkben a 10 legrosszabb helyzetű magyarországi kórházat sorolják fel az úgynevezett minimumszint alatti részlegeik száma alapján. E sorban a berettyóújfalui a negyedik helyen áll, ugyanis 16 részlege jelenleg ideiglenes engedéllyel rendelkezik. Bulyovszky István szerint az ÁNTSZ vizsgálatok után kialakult sorrend paradoxona az, hogy ezen a listán az első helyen az egri kórház, a második és harmadik helyet a nyíregyházi megyei kórház, illetve a debreceni

Fotó: Kari

Területi Kórház az elmúlt öt év alatt számos ellenőrzésen ment át, legutóbb 2008. január 15-én, melyek alapján szerinte teljesíteni tudják a kórház valamennyi osztályán a március végi határidőt a minimum feltételeknek való megfelelésben, vagyis a végleges működési engedély megszerzésében. A sajtó képviselőit április 2-ára hívták meg ezen engedélyek bemutatására.

A másik téma ennél sokkal öröndetesebb volt. A Területi Kórház ugyanis ötödik helyezést ért el az HáziPatika.com által tavaly harmadjára meghirdetett „Az év kórháza” című internetes programon – mondta el dr. Kincsesné Szónya Katalin ápolási igazgató. 2007. október 1-jétől az év utolsó napjáig szavazhattak a HáziPatika.com internetes honlapján az erre a célra létrehozott oldalon az ország valamennyi kórházára, klinikájára ötféle szempont alapján a honlapra látogatók. Az orvos-szakmai ellátás, ápolás és szakszemélyzet, infrastruktúra, étkezés és a szobák komfortossága, illetve a környezet és tisztaság kategóriákban. Közel 50 ezer szavazat érkezett az ország 226 egészségügyi intézményére. A betegek véleményei, elégedettsége alapján rangsorolták az intézményeket, és 2008. január 14-én tették közzé az eredményt. Az újfalui kórház, mint már említettük, az előkelő ötödik helyet szerezte meg a rangsorban, amelyet elsősorban az ápolás kategóriában szerzett jó teljesítményének köszönhet.

L. M.

Az egészségügyi reformnak nincs alternatívája

A reformlépések nem tűrtek halasztást, mert a kiváló teljesítmények ellenére régi gondolkodásmód, az erőforrások pazarlása jellemzi a mai egészségügyet. Mindezt Kökény Mihály, a parlament egészségügyi bizottságának elnöke mondta Debrecenben, a Klub Barabás Étteremben megrendezett sajtónyilvános fórumon, melyen orvosok, kórházi szakemberek, szociális ellátó rendszerek dolgozói vettek részt.

Kökény Mihály leszögezte: minden ellenkező híresztelés ellenére a szolidaritáselvű biztosítás megmarad a február 11-én újabb megszavazandó egészségügyi törvény életbe lépése után is. A továbbiakban sikerként jelentette be a 2006-ban bevezetett törvényi változásokat: a patikán kívül és recept nélkül értékesített gyógyszereket, az igazságosabb közteherviselés érdekében a mindenki számára kötelező járulékfizetést. Az egészségbiztosítás átalakítására a hatékonyabb ellátás miatt van szükség – szögezte le Kökény Mihály, hozzátéve, hogy 2008 nemcsak a pénztártörvényről szól, hanem a szakképzés, a továbbképzés átszervezéséről, illetve az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében a járóbeteg-ellátást segítő

pályázatokról. Jakucs Éva családorvos felszólalásában az orvosok adminisztrációs leterheltségére hívta fel a figyelmet, illetve arra, hogy ne vegyék el az eddigi laborvizsgálatok lehetőségét a betegektől. *Bacsók György, a Kenézy-kórház képviselője* az aránytalan ágyszám-csökkenést jegyezte meg, pl. azt, hogy náluk mindösszesen 28 szülészeti ágy maradt az átszervezések következtében. *Bulyovszky István, a*

berettyóújfalui Területi Kórház igazgatója különös hírel szolgált: annak ellenére, hogy ők nem súlyponti kórházakat működtetnek, szakemberekkel segítik ki a kiemelt egészségügyi intézményeket. Feltette a kérdést: milyen szerepet szán a kormányzat a területi kórházaknak. Kökény Mihály szerint idén nyáron fogják áttekinteni az ágyszám-csökkentés következményeit.

Kép és szöveg: Nyíró Gizella

Helyesbítés

Előző lapszámunkban Az év utolsó testületi üléséről című cikkünkben közöltük a 2008. évi temetői szolgáltatási díjakat. Sajnos a díjtételek felsorolásánál egy egyes szám lemaradt. A 2 személyes sírhely 25 évre helyesen 15.783 Ft lesz. A hibáért elnézést kérünk.

A szerk.

VÁLASZOK A „POSTALÁDÁRA”

Kedves Karalyos Géza,
Berettyóújfalui lakos
Vidékfejlesztési irodavezető!

A Bihari Hírlap legutóbbi számában ismét választ kaptam közölsz nekem címeze, amit – meg kell mondjak – nem értek. A lap karácsonyi számában nem Neked kívántam válaszolni, legkevésbé magyarázkodni, hanem Berettyóújfalui polgárait kívántam tájékoztatni a 2007-es esztendőben végzett tevékenységünkről. A személyemet érintő dilemmáidra eddig sem és ezután sem kívánok reagálni. Úgy gondolom, hogy a Bihari

Hírlap olvasói nem magán-levelezésekre kíváncsiak. Szerintem az olvasókat jobban érdekelte volna, ha a Helyi Vidékfejlesztési Iroda működéséről írsz, amit szintén állami pénzből hoztak létre. Biztos sokan kíváncsiak lennének, mire fordítják azt a nem kevés pénzt, amit az iroda fenntartására, illetve működésére kaptak. Milyen konkrét lépéseket tettek a Bihari térség felemelkedéséért? „Végre” jó munkát a vidékfejlesztésben. Épp ideje lenne elkezdni. Ezennel részemről lezárnak tekintem a kettőnk közötti polémiát.

Muraközi István
alpolgármester

Előrettekintés nem csak 2008-ra!

Kedves Barátom, Géza!

Nagyon megörvendeztetél engem. Felfedeztél! Milyen régen várom már a napot. Azt a napot, amikor valaki észreveszi, hogy milyen ügyesen hegyezem a zabot.

Igazad van, lehet inkább tovább kellene szakosodnom a zabhegyezés területén. Nem holmi zavaros fogalmak (hitel- és pénzügyi konszolidáció) kapcsán bölcsekednem. Ezért intelmedet megfogadom, de most még, utoljára okoskodok egy kicsit. Elmondom Neked, de csak Neked, a hitel nem az ördögötől való rontás, nem is török átok. A gazdálkodás egyik lehetséges segítője, serkentője. Igazad van, a hitelt vissza is kell fizetni! Ára is van! A kamat! Am korábban rosszul vásároltunk, magas kamatra hitelt. Úgy mond drágán, és azt most egy olcsóbb vásárlással kicseréljük. Mármint a rossz hitelt jobbra, olcsóbbra, ez szerintem egy jó döntés. Valóban így hitelkonszolidációt végeztünk. Am a múltban vásároltunk mást is (rossz döntésből eredően vagy kényszerből?) oly módon, hogy nem volt rá pénzünk. Ez a kifizetetlen szállító tartozás. Árut, terméket és szolgáltatásokat vásárolt működésének biztosításához az önkormányzat. Ennek a kifizetése szintén helyes dolog. Tiszességes is. Az már nem fér ebbe levelembe Kedves Barátom, Géza, hogy elgondolkodjam azon, nem hegyeztük-e túl a zabot a költségvetés keretein. De hát azt a fránya költségvetést is mi csináltuk. Ha elszabtuk, majd mindig toldjuk-foldjuk. Magunkhoz igazítjuk. Mert hát az ember téved. Talán sokszor? Ugyan kérlek, tudod Te azt, hogy tévedni emberi dolog! Becsületszavamra mondom, Kedves Barátom, Géza ezt nem én alygtam ki. Latin nyelven hallottam először, így aztán elég régen jöhetett rá valami okostojás. Látod, úgy örülök Neked, hogy menten elkalandoznak szabadjára engedett gondolataim. Visszatérek a zabhegyezéshez, már csak azért is, mert e megterhelő, monoton munka közben azért még eszünkbe jutott, hogy fejlesztésekre tartalékoljunk egy jelentős pénzmennyiséget. Ez meg azért jó, mert így majd tudunk aranyhalat horgászni. Jobbról-balról, előlről és hátról, no meg középről is be dobjuk a horgot az „Európa-tóba”. Ez a „pénztó” szép kerek tó, így aztán mikor körbeálljuk, senki nem tudja, milyen oldalon áll. Entől nő az esélyünk! Igaz sokan mondják, hogy nekünk az esélyünk semmi, és a sok semmiből meg nem lesz csak egy nagy semmi. Én ebben nem hiszek. Lesz fogás!

Kedves Barátom, Géza! Még mindig repesek az örömtől, így aztán folyton saját kobakomra kell ütnöm, hogy maradjak a Te kedves soraid körül. Tehát én mégiscsak azt mondom Neked, úgy összességében mégiscsak konszolidáltuk a pénzügyeinket. Nem a sajátunkat, hanem, amit ránk bízta. Az önkormányzatát, illetve az egész várost, tehát a közöset. A mindenkiét. Mondták ugyan páran, hogy közös lónak tűrős a háta. Szerintem ez csak a gazdákra vonatkozik, nem pedig a választott emberekre. Mit szólsz Te ehhez?

Aztán még azt is mondták, hogy sok terhet raktunk a számúrra, így majd megrogynak a lábai. Ne hidd el! Ez a „számúrváros” teherbíró és teherhordó. Annak született. Örökök csak a mi terheinket hordja. Komolyra fordítva a szót, én azt mondom, és tudom, hogy város jelenleg is meglévő saját bevételei biztosítják a fedezetet a kötvény visszafizetésére. A jövőben viszont arra kell törekednünk, jól nézzük meg, mire költjük a bevételeinket. Határozott lépéseket kell tegyünk saját helyi bevételeink növelésére. Ne batyuzzuk tovább azt a képzeletbeli szamarat. A hajcsárokra is pakoljunk valamit. Erre egyébként a központi törvényhozás is rákényszerít bennünket előbb-utóbb. Elismerem, nem hatékony a gazdálkodásunk. A keveset is pazaroljuk. Ezért tartom – sokakkal együtt – szükségesnek a városi intézményrendszer, vagyongazdálkodás, településüzemeltetés területén a helyi reformlépések megtételét. Mindent a lakosság érdekeihez és a kialakult piacgazdaság viszonyaihoz kell igazítani. Természetesen a közigazgatást is. Én már azt is nagy eredménynek tartom a magam részéről, hogy ez a folyamat egyáltalán elindulni látszik! Igen, még csak látszik! Sok hibával, az előrelátás hiányával, tapasztalatlansággal, néha érzéketlenséggel, emberi gyengeséggel és bizonyos alkalmatlansággal is párosulva. Mint minden átalakításnak, ennek is lesznek megszenvedői, többnyire mások hibájából, néha sajátjukból. Bizony Kedves Barátom, Géza! Igaz, nem mondtad, de én mondom: mindig mindent lehet jobban csinálni. Eljutottunk odáig, hogy a szándék megszületett – szabad akarattól és kényszerből –, de megszületett. Ezt csinálnunk kell! Neked is, nekem is és mindnyájunknak! Mindenkinek, akiben erős a vágy a jobbításra. Igenis a jövőt csak vágyakra lehet alapozni. Ezek a vágyak képesek mindnyájunkat tettekre készíteni. De ehhez tiszességesen meg kell szabni a feladatokat, okosan kimérni a meglévő, használható pénzecskét. A gazdálkodás szintjén ugyanúgy, mint a közigazgatásban, biztosítani kell a poliitkától való függetlenséget és önállóságot. A vezérőlv a hatékonyság és eredményesség kell legyen!

Ha lóhátra képzelem magam, és előrettekintek, és még messzebbre, mint a 2008-as év, még mindig egy tiszta, virágos, zöld, hangulatos-pezsőgő kisvárosban vágyom átvagolni. Ez nem csupán álom, nem delíbiab, nem pusztán csalfa remény. A valóságból, a lehetőségek közül és a tettekkel kövacsolódó, töretlen hit a jövőben. A jobb, a szebb jövőben. Ezt a hitet szeretném erősíteni minden itt élő emberben, az egész közösségben.

Kedves Barátom, Géza! Én nem várom meg, és soha nem is vártam meg, hogy megszólítsanak és megkérdőjelezzenek! Magam keresem az alkalmat, a helyet és az időt, a lehetőséget a megszólalásra. Megfogalmazok és meghallgatók kritikát. Bírállok, és javaslatot teszek. Tapasztalok és kezdeményezek. Tanulok, tanácsot adok, és ha

kapok, szívesen fogadom. Asztalra teszem megoldási javaslataimat. Feladatot vállalok. Megoldására tehetséges fiatalokból csapatot verbuválok. Nem vezeti akarom ótker, csak elkísérni. És bátran, bátran lépjenek át a közelet kiűzéséből. Nem kesergek, építkezek. Nekem mindig van egy álmom! És mindig van egy következő!

Most leszállok a lóról, és visszaveszem gondolataim eredeti fonálát. Kedves Barátom, Géza! Meggyőződés, sőt bátran mondom azt, hogy tudom, a bennünket kerülgető gyorsforgalmi utakat ma még nincs végleges nyomvonal. Ami biztos, előbb-utóbb megépülnek. Aki ennek a gazdasági jelentőségét elvitatja, az hamisan beszél vagy indulatból. Igaz, ma is nagy a sürgés-fogás a főúton, de ha eddig nem volt hatékony a városmarketing, illetve semmilyen sem volt, akkor most csinálni kell. Nem pedig feketéje festeri a jövőt. Amikor azt írtam a múltból, sokat hibáztunk és tévedtünk (tudás hiányában vagy sem?), azzal lezárni kívántam egy korszakot és nem elfelejteni. Okuljunk, és a jövőt nagyobb összefogással alakítsuk! Fejlődő világban élünk! Esély mindig van! Iparra, logisztikára és minden másra! A vágyainkra! Nyissuk ki a szemünket, és lássunk, tapasztaljunk, tanuljunk és következzünk! Cselekedjünk közösen! Minden utat tovább lehet építeni. Akkor majd elvezet valahova. Tájékozódjunk, és válasszuk ki a jó irányt! Talán haladhatunk több úton is vágyaink-céljaink felé! Békében, összefogásban és kölcsönös tiszteletben.

Kedves Barátom, Géza! Valóban kezd a város szellemileg kiüresedni. Elmennek a fiatalok. Nem mind, de sokan. Az itt dolgozó értelmiség sem választja lakhelyül a várost. Ez szomorú! Te mit tettél eddig ez ellen? Ha van idő, megkérlek, erről íj nekem! Nem vitatkozom az eltorzult humán erő-kiválasztás tényén. Azért hadd jegyezzem meg, a gazdasági vezetőket, menedzsereket szabályszerű pályázat útján kell kiválasztani, majd velük szerződést kötni. Ez a szerződés szabja meg a velük szemben támasztott elvárásokat. Teljesítményük elismerésének módját és mértékét. Ha megszerzik a szerződést, mást kell állítani a helyükre. Én így fogalmaztam. Ezt várom el reflektorfénybe került „zabhegyező társaimtól” is.

Kedves Barátom, Géza! Ami a helyi társadalom választott vezetőit illeti, hát az önkormányzati választásnak még nincs itt az ideje. Jó kétvényt még várni kell. A választási kampány akkor következik. Ami most kezdődött, az más, úgy nevezik, népszavazás. De az is lehet, hogy valami más. Mit gondolsz? Erről is íj nekem! Addig is tegyünk a dolgunkat! Te is, én is, együtt, ha lehet mindnyájan! És ne feledd, nem tekinthetünk előre, ha fordítva ülünk fel a lóra! Befelezésül tiszta szívemből kívánom, hogy hasznosabb és eredményesebb szolgálja légy ennek a városnak, mint én! Ószinte barátsággal!

Jakab György István
„címzetes zabhegyező”

**„Berettyóújfalu Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
38/2003. (XI. 28.) Ök. sz. rendelete és 393/2007. (XII. 20.) Ök. sz. határozata
alapján, a város kulturális életében, közművelődésében kifejtett tevékenysége
elismeréseként**

**Nagy Lászlónénak 2008-ban Erdélyi Gábor-díj kitüntetését adományoz.
Berettyóújfalu, 2007. december 20.”**

Nagy Lászlóné (Makszin Berta) Kolozsváron született 1923. október 20-án. Iskoláit szülővárosában végezte, a tanítóképzőt is, 1945-ben. Még ebben az évben férjhez ment, és – férje berettyóújfalu lénév – ezen a vidéken telepedtek le.

1945-től-1948-ig Mezőpéterden, 1948–54-ig Biharkeresztesen, 1954–55-ig Berettyószentmártonban, majd 1955 júliusától az 1. Sz. (későbbi Toldi Miklós) Általános Iskolában tanított egészen nyugalmába vonulásáig.

1967-ben az akkor beindított napközi otthon gazdaságvezetőjévé nevezték ki. Szűkebb kötelezettségei, körültekintő gazdálkodási tevékenysége mellett nagy gondot fordított a technikai feltételek megteremtésére, a felszerelési tárgyak biztosítására, a kulturált nevelési és művelődési feltételek biztosítására. A napközi otthoni nevelőmunka speciális feladatait folyamatos önképzés által igyekezett mind hatékonyabban és sokoldalúbban ellátni, így a foglalkozások változatossá tételével, sokszínűségével a gyermekek szocializálódásának legfontosabb korszakában jelentős eredményeket ért el abban, hogy tanítványai hosszútávon is fogékonyakká váljanak az általános és a

Fotó: Kari

helyi kultúra értékeire, és mind nagyobb igényük legyen az általános, sőt az azt meghaladó műveltségi szint elérésére.

Érdemeit tovább fokozza, hogy csoportjainak túlnyomórészt hátrányos helyzetű gyermekek voltak tagjai, akik számára e napközi otthonos foglalkozások jelentették az egyetlen művelődési lehetőséget, e tanulók felzárkóztatása és nevelése, tehát tanítói tevékenysége mellett nagy gondot fordított a kulturált magatartási formák szokássá tételére, az érzelmi, értelmi és testi nevelés

elemi normáinak kialakítására –, és mindezt a gyermeki öntevékenység-re alapozva tette. Pedagógiai munkája mellett tehát nagy figyelmet fordított az egyéni és főleg a közösségi művelődés iskolán belüli tereinek kialakítására, illetve a tanulók iskolán kívüli művelődési lehetőségeinek biztosítására, a rendszeres mozilátogatásoktól a honismereti mozgalomba való bekapcsolódásig. Majd négy évtizedes munkáját a Művelődésügyi Minisztérium 1982-ben *Pedagógus Szolgálati Emlékéremmel* ismerte el.

„A műveltség jósorban ékesség, balsorsban menedék”

(Folytatás az 1. oldalról)

sohasem volt a tömegek költője, alkotásaiban ma is él, és költészetének, gondolatainak frissességét, aktualitását számos versének felolvasásával illusztrálta. Az igen színes és élvezetes előadás után a Kölcsey Ferenc Megyei Művelődési Központ, a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és a Nadányi Zoltán Művelődési Központ által 2001-ben alapított „Az Év Hajdú-Bihar Megyei Népművelője” díjat adták át Porkoláb Lajosnak, a berettyóújfalu kulturális intézmény igazgatójának. Az elismerés értékét emeli, hogy odaítélésében a szakma, vagyis a megyében dolgozó népművelők szavazatai döntenek. A délután egy vándorkiállítás megnyitásával zárult „Szódavíz, egy magyar kultuszital címvel, melyet a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum szervezett a Bihari Múzeum kiállítótermében.

A Magyar kultúra ünnepének hivatalos megnyitója január 21-én volt, melyen Szeifert Ferenc polgármester köszöntötte elsőként a jelenlévőket, és a Magyar Állam nemzeti Himnuszának megszületésére emlékeztetett, majd a Magyar kultúra napjának Nagyváradra való közös megrendezésének jelentőségét hangsúlyozta. Elmondta: „Hosszú évtizedek gyakorlata után – amikor csak központi utasítás és kiadott forgatókönyv alapján rendezhettük sok esetben kreált, mondva csinált indokokkal kikiáltott ünnepnapjainkat – egyre tágabb lehetőséget jelent számunkra az önkormányzatiság gyakorlása, a civil szféra mind erőteljesebb bevonása. Az a tény, hogy újra kereshetjük egymást a határok különböző oldalain, igazolni látszik a magyar kultúra, sőt a magyarság megoszthatatlanságát és egységét. A kapcsolatok Bihar megye, az egykori Bihar vármegye székhelye és a mai Magyarország Bihari térségének központja között évről évre egyre jobban kiteljesednek, és természetesen ma már nem csupán e rendezvény lebonyolításában nyilvánulnak meg, hanem mondhatjuk, mindennaposá váltak. Románia EU-s csatlakozásával pedig még nagyobb lehetőségek nyílnak az együttgondolkodás és a gyakorlati együttműködés terén is. A polgármester ezt követően arról beszélt, hogy 2008 a Reneszánsz éve hazánkban, melynek hivatalosan is beavallott célja, hogy napjaink gondolkodó, a kultúrára és az újra fogékony emberét szőltsa meg az élet számos területén. Hangsúlyozta, ez az újjászületés jellemezheti a mi kapcsolatainkat is az idén 400 éves évfordulóját ünneplő Berettyóújfalu városban, ahol a múlt, jelen és jövő megbonthatatlan egységét vesszük alapul, de közben mindig előre tekintünk. Hiszünk abban, hogy mi is hozzájárulhatunk a jövő alakulásához, a közös újjászületéshez, saját reneszánszunkhoz.

A polgármester után Bíró Rozália, Nagyvárad alpolgármester asszonya tolmácsolta a határ túlsó oldalon lévő bihariak baráti, testvéri üdvözlését, jókívánásait. Közvetlenül a rendezvényen szép számmal

Fotók: Kari

jelen lévő fiatal generációhoz szólva hangsúlyozta, hogy érezzék adományuk, hogy a 400 éves Berettyóújfalu városból indulhatnak el életük útján, testvéri bátorítással, hiszen nagy személyiségek élnek közöttünk nemcsak a múltban, de a jelenben is, akiknek következetes munkája, elszántsága lehetővé tette és teszi a közös ünneplést, hagyományaink felelevenítését, közös jövőnk megálmodását és megvalósítását. A Himnusz elhangzása és a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara fafúvós quintett-jének reneszánsz muzsikáját követően dr. Fleisz János, egyetemi tanár a Magyar kultúra ünnepe 2007 című

A kiállítást Vitéz Ferenc művészeti író ajánlotta a jelenlévők figyelmébe. Már hagyománnyá vált, hogy itt történt meg az Erdélyi Gábor-díj átadása is, melyet idén Nagy Lászlóné nyugdíjas pedagógusnak ítélték oda. A díjat Szeifert Ferenc polgármester adta át, és Muraközi István alpolgármester méltatta a kitüntetett munkásságát. Ez eseményekkel párhuzamosan a Sinka István Városi Könyvtárban délelőtt 10-től 16 óráig Wass Albert tiszteletére az író születésének 100-dik évfordulója alkalmából felolvasónapot tartottak.

Január 22-én a Magyar kultúra napi rendezvények a Karácsony

Talán a vízözön – Réti Árpád önálló estje

Gyerekeket kérdeztek egy műsorban arról, hogy mi a vers. Az egyik szemfüles fiúcska a lehető legmagától érthetőbb módon rávágta: „amit mondani kell.” Mert a vers esszencia, sűrített világlátás, szellemi táplálék. A Magyar kultúra ünnepéhez közeledve szaporodtak azok a rendezvények, amelyeknek mozaikjai keresztszemetet adnak magyarságunkról, kulturális sokszínűségünkről. Az Eötvös-szakképzőben működő Karácsony Sándor Szellemi Műhely lelkes pedagógus csapata Karácsony Sándor nyomdokain haladva igyekszik az egész tanári közösség és a város érdeklődő lakói számára tartalmas, értékes alkalmakat teremteni, melynek során lehetőség van a szellemi táplálkozásra, a napi rutinból való kilépésre, a közösségi lét érzésének megtapasztalására. Január 15-én Babits Mihályra emlékezett a nagyerdemű a Nadányi Művelődési

Központ színháztermében. Azért pont reá, mert 125 éve, 1883-ban született, és a mai kultúráknál nem halmoz el minket nagy magyar költőink életművével. Réti Árpád színművész tolmácsolásában finoman megkomponált egymásra épüléssel jutottunk el „A lírikus epilógjától” az „Örökké ég a felhők mögött” vallomás helyetti hitvallásán át „Jónás könyvéig és Jónás imájáig”, melyet a betegségben szenvedő költő utolsó üzenete „Mint forró csontok a máglyán” zárt és tett egészé. A mély átéléssel közvetített versek egy érzékeny és nagyon művelt modern ember félelmeit, szorongásait, magányát, de a kultúra gyönyörűségeit is kifejezték. A Réti Árpád által megformált Jónás bűneiben való vergődése, árulása, könyörgése, esendősége, szabadulási vágya a ma emberének is tükröt mutat. Babits vallásos katolicizmusában a vágyott

hit azonos volt a vágyott emberséggel. És ez az emberségesség végül is elvezette a haladó társadalmi hitvalláshoz és kiálláshoz is, melyet így sűrít ars poeticába: „Hiszek abban, hogy élni érdemes. Magyar vagyok; lelkem, érzésem örökséget kapott, amit nem dobok el. A világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem őrök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagíthatja. A magyarság színét, a magyarság kincsét. De mily balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék venni vagy meggyengíteni.” Vészterhes világban Babits útmutatásai, világlátása, irodalmi nagysága számunkra, XXI. századi ember számára is nyújthat kapaszkodót, csupán a gyerek hangját kell meghallani: A vers az, amit mondani kell!

Zsakai Ildikó

Töretlen hittel ember és magyar...

Száz éve született Wass Albert

A Sinka István Városi Könyvtár felolvasó nappal emlékezett meg az író születésének 100. évfordulójáról, a Magyar kultúra napján. Wass Albert rajongói és a műveivel most ismerkedők olvasták fel verseit, novelláit, meséit, regényrészleteit reggeltől késő délutánig, megszakítás nélkül a könyvtár kölcsönzőterében.

A méltatlanul mellőzött és a mai napig igaztalanul vádolt író helyét a magyar irodalomban művei igazolják. „Nem az a fontos, hogy velem mi lesz, én már a múlté vagyok. Nekem csak az a dolgom, hogy hidat építsek a múlt és a jövő között. És hogy ennek a hídnak pilléreibe építsek mindent, amit a múltból a jövődbe átviszni érdemes.” Hazájától távol, száműzetésben születtek a fájdalommasan gyönyörűséges vallomások szülőföldjéről, Erdélyről. Hiteles történelmi leírásai, tiszta erkölcsi-sége, a táj meghatóan szép, lírai ábrázolása kivétel nélkül mindenkit megérint, aki csak egyszer is

találkozott Wass Albert műveivel. Ezt bizonyította a nagy érdeklődés, a felolvasó nap résztvevőinek száma. Vezendiné Borbély Margit könyvtáros szervezésében 134-en vettek részt, általános iskolások, középiskolások fiatalok, felnőttek, hivatali dolgozó, egyetemi oktató egyaránt. Külön meg kell említeni a Karakas Imréné által vezetett nyugdíjas olvasók szereplését. Tiszteletre méltó felkészülésük és átéléssel előadott felolvasásuk köszönetet érdemel.

Ez az esemény méltón illeszkedett a Magyar kultúra napja alkalmából tartott rendezvények sorába, és ismét jó alkalom volt arra, hogy ráirányítsa a figyelmet a magyar irodalom értékeire. A felolvasó nap Wass Albert 1985. évi Karácsonyi levelével, a Magyar Miatyánkkal zárult:

„...Mennyekből az angyal hadd jöjjön el végre! / Árva magyaroknak vigasztalására, / Árva magyar hazánk boldogulására!”

Nagy Zsolt Csabáné

Fotó: Kari

A magyar kultúra-napi rendezvények egyik színfoltja volt a Kabos Endre Városi Sportcsarnokban két alkalommal is és a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem színpadán bemutatott Eltáncolt cipők című táncjáték. A produkcióban közösen lépett fel a Nagyvárad Állami Filharmónia Nagyvárad Táncegyüttese és a Nadányi Zoltán Művelődési Központ Bihar Táncegyüttese. A mesejáték rendező koreográfusa László Csaba és Dimény Levente, a zenei szerkesztő Köllő Gergely, a díszlet- és jelmeztervező Holló Kinga volt. Az előadás létrejötté egy tavaly elnyert PHARE EU-régiós tükröpályázatnak volt köszönhető, ami szándékai szerint erősíteni kívánja a határon átvélő kulturális együttműködések.

kiadványt mutatta be, majd Mátyás király és Nagyvárad kapcsolatát ismertette meg a közönséggel, illetve rávilágított az utolsó magyar nemzeti uralkodónk államférfiúi nagysága mellett reneszánsz, humanista személyiségjegyeire is. Vitéz János bíboros, nagyváradi püspök, közismerten Mátyás király nevelője élettörténetét, tudományos munkásságát, egyházi tevékenységét, valamint Hunyadi Jánossal való közvetlen kapcsolatát, barátságát Fodor József vikárius tárta a hallgatóság elé. A reneszánsz fórum dr. Vajda Máriának, a Déri Múzeum főmuzeológusának előadásával zárult A néhai jó Mátyás király címmel, melyben igen érdekes történeteket hallottunk arról, hogy mit őriztet meg és miért nagy királyunkról a néphagyomány, vagyis a Mátyás királyról szóló mondákban, mesékben mi a mítosz és a valóság. A Magyar kultúra ünnepének hétfői eseményei Kocsis Csaba Korkép című fotókiállításának megnyitásával folytatódott, melyen a Nadányi Zoltán Művelődési Központ kisgalériájában az általa személyesen ismert kortárs írók, költők, bihariak és nem bihariak, magyarországiak és erdélyiek arcképfotóit láthatta a közönség sajátos megvilágításban.

A programba bekapcsolódott Margitta városban Fenyvesvölgyi Tamás festő és Fenyvesvölgyiné Tóth Zsuzsanna grafikus kiállítását is. A számos fent ismertett program egyszerre volt ékes bizonyítéka magyar kultúránk sokszínűségének, valamint annak, hogy napjainkban is sokan tartják fontosnak a kultúra közvetítését, megismertetését, tisztelettel adóznak múltunknak, hagyományainknak, illetve szándékukban áll mindezeket a jövő nemzedékére átörökíteni. (A részleteket lásd cikkeinkben.)

L. M.

Megemlékezés a névadóról és a kultúra napjáról

Nem szeretem az egynapos emlékezéseket, mert kötelesség szintjére degradálják és kipipálják az egész évben fontos értékeket, vállalásokat. Gondoljunk a nőnapra, az anyák napjára, a Föld napjára, az AIDS-ellenes világnapra, s folytathatnánk még a sort. Hónapok szervező munkájának eredménye a Karácsony Sándor Kollégiumban hagyományosan sorra kerülő Magyar kultúra ünnepi megemlékezés. A nevelőtestület és a diákközösség közösen szervezett rendezvényei készítenek elő az ünnepelt. Rangot és súlyt kap az ünnepnap azzal, hogy a diákok kreatív, értékes teljesítményét láncra fűzve próbálja felvillantani magyar kultúránk szépségét, sokszínűségének csodáját. A hagyományos rendezvények életetik a közösséget, tartást és kapaszkodót nyújtanak a mindennapokban. Ezért előzte meg január 22-dikét a versmondóverseny Adyra emlékezve; az ünnepi beszéd megírására ösztönző pályázat, amely a reneszánsz magyar kultúra bemutatásá-

Fotó: Kari

célozta; a Kiváló Kollégista cím odaítélésének izgalmas, örömteljes szavazása, az új kollégisták fogadalmotételének előkészítése, a Himmusz rendszeres éneklése. Hogy teljes legyen az ünnep, zenéről a Városi Zeneiskola növendékei: Papp Adrienn, Bagossy Attila és tanárai, Anducska Katalin és Rendes Viktória gondoskodtak.

S a legnagyobb titokban született négy ünnepi beszédből Nagy Júlia olvashatta fel munkáját, amelyet tartalmas szöveggel állított össze, szép artikulációval mondott el. Az idei év Kiváló Kollégista címét Balázs Erika, végzős tanuló érdemelte ki diákönkormányzati munkájáért. A meg-megremegő hangon elmondott fogadalmotételi szöveg a jogok mellett a kötelezettségekre is figyelmeztette az ifjú kolisokat. A névadó szobránál elhelyezett koszorú emlékeztet Karácsony Sándor pedagógiai nagyságára, a vidéki fiatal nemzedék nevelésében kifejtett tevékenységére. Hálával gondolunk rá, a mindenki Sándor bátyjára, a „nagyhírű professzorra”, aki életével, pályájával, személyes értékállalásával utat tört, és nemzedékeknek nyújtott követendő példát, életprogramot. Magyarsága, eszmerendszere lámpás a sötétben botorkálóknak. S követendő erkölcsi parancs felszólítása: „Ki-ki világítson a maga helyén!”

Zsáki Ildikó

Lénárt Attila grafikai kiállítása a Koli Galériában

A tehetség Isten ajándéka! Különleges adottság, mely utat tör magának a felszínre, először megijeszt, később elcsodálkoztat, lendületbe hoz, a határtalanság érzését kölcsönzi, felemel, a mélybe vet, elkábít, s utat jelöl ki. Aki erre a világra született, esélyt kapott a jóra, önmaga kifejezésére, a lelkében termő gazdagság megmutatására. Az Istentől kapott kincscsel csak az tud jól sáfárkodni, aki tudja határait, alázattal viseli az alkotás nehézségeit, tartással és mértékkel túri a reá hulló dicsfényt. Ezek a mondatok köszöntötték a fiatal alkotót, akinek első tárlata január 17-én nyílt meg a Karácsony Sándor Kollégium Galériájában. Lénárt Attila jelenleg a debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola hallgatójaként Tamus István grafikusművész, tanár támogatását és irányítását élvezve

próbálgatja szárnyait. A tanár úr meghívására kapcsolódott be 2007 nyarán a Derecskei Grafikai Művésztelep alkotó munkájába, ahol örömmel vegyes feszültség hatására formálódtak képei, s jóleső érzéssel élte meg a tapasztalt grafikusok elismerését, fogadta el gyakorlati tanácsaikat, iránymutatásukat. A kiállítás megnyitását elvállaló Tamus István vérbeli tanáremberként vezette végig a látogatókat, a közönséget Lénárt Attila tárlatán, miközben mértékletre intette az alkotót, fogásokat, technikai bravúrokat adott kezébe, szavaival óvta őt a túlzásoktól, bátorítva az egyéni kifejezéseket, a manuális eljárások használatát. A különböző eljárásokkal készülő képek tükrözik a fiatalember, gyermeki világból kinövő valóságát, az ősi motívumok keveredését egyéni gondolataival. A 24 éves alkotó pa-

Fotó: Kari

pírmetszéssel és linotípiával készült aktjai a szerelem testi megvalósulását, portréi a tudatos értékállalás kifejeződését tükrözik. Az együttlét hangulatát Ady Endre versei és Sereg Szabolcs, tanár fuvolájátéka tette teljessé.

Zsáki Ildikó

In memoriam dr. Velicsek Szaniszló István

(1916. 08. 20. – 2007. 12. 12.)

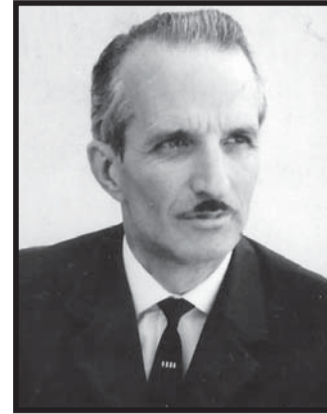
„A történelem az idők tanúja, az igazság fénye, az emlékezés élete, az élet mestere, a régmúlt hírnöke!” – idézi önéletrajzi írásában Cicerót a berettyóújfalui Területi Kórház Tüdőosztályának 1988-ban nyugalomba vonult főorvosa, dr. Velicsek Szaniszló István.

Amikor a magyar családok nagy része a közelgő karácsonyi ünnepekre készülve a bevásárlás lázában égett, dr. Velicsek Szaniszló István, kórházunk tüdőosztályának nyugalmazott főorvosa életének 91-dik évében úgy, amint élt, szépen és csendesesen, egy hosszú, szorgalmas életút végéhez érkezett 2007. december 12-én.

Nem mindennapnak mondható életutat tett meg, melyet az igazságra való törekvés jellemezett mindvégig, ahogyan Platón szavai is két és fél ezer éve figyelmeztetik a világot: „... csak az igazságtalanság – mint valami betegség – lehet halált hozó arra, aki a lelkébe fogadja, s csak az által, ami a saját természetével, pusztulhatnak el azok, akik magukba fogadják az igazságtalanságot...”. Szent Pál ugyanezt mondja az igazságról mint lelki fegyverről az efezusiakhoz írt levélben: „Így készüljétek föl: csatoljátok derekatokra az igazság övét, öltöztök magatokra a megigazulás páncélját...”. A Timóteusnak írott második levélben pedig így ír: „... eltávozásom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végig futottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró...”

1916. augusztus 20-án Szent István napján Szegeden született, a keresztségben a családi hagyományoknak megfelelően a Szaniszló, a születési nap tiszteletére az István nevet kapta.

A család Trianon után az anyai szülővárosba, Törökbecsre (jelenleg Vajdaság), majd néhány év elteltével az apai szülőhelyre, a románoknak ítélt Bánságba költözött. Iskoláit a temesvári Piarista

atyáknál, majd a gyulafehérvári Majláth Főgimnáziumban végezte. Egyetemi tanulmányait a II. világháború alatt fejezte be, és a családi tradícióknak megfelelően az orvosi hivatást választotta. Két házasságából három gyermeke született, Katalin, Gusztáv és Ildikó.

Dr. Velicsek Szaniszló István családijával jóideig Szatmárnémetiben élt, ahol napi munkájával orvosként megbecsülést és elismerést szerzett, de a városban egyre nőtt – eleinte rejtve, majd egyre nyíltabban – a magyarellenesség. Tudatosan szították és éreztették az otthontalanság, a hazátlanság és kirekesztettség megbélyegző érzetét vele és másokkal is. Az elnemzetietlenítő propagandagépezet bedaráló hatása elől a hazatelepülést választotta a család, mely 1973-ban a tisztelegesen érzőknél köszönhetően valósulhatott meg nagy nehezen. Velicsek Szaniszló István 57 évesen a berettyóújfalui kórház tüdőgyógyász főorvosa lett, ahol közel két évtizedet töltött el szorgalmas, önzetlen és nagy megbecsülésnek örvendő tevékenységével. Betegei, közvetlen munkatársai, orvosok és nővérek elismerése, tisztelete kísérték szakmai életútját. Magas képzettségét és rátermettségét, humánumát nagy megbecsüléssel emlegetik. Tisztelegesen és a kölcsönös megbecsülésen alapuló orvos-beteg kapcsolat mintapéldáját a fiatalabb orvosgenerációk számára is modellértékűnek te-

kinjtük. Az orvos szakmai tudás mellett széles körű magyar irodalmi és történelmi érdeklődése és jártassága közvetlen környezete számára is információszerzési lehetőséget biztosított. Családcentráltsága és kimondottan humanitása beállítottága nemcsak a szűk családjának, gyerekeinek, unokáinak és dédunokáinak szolgálhatnak majdan mintaképpül, hanem mindannyiunknak, akik ismerhették, vele közvetlen munkatársai vagy baráti kapcsolatba kerülhettünk.

Európai szellemisége, gondolkodásmódja, pozitív szemlélete, melyet sok évtizedes élettapasztalata, tanulási- és tudásvágya, a megismerés öröme is áthatott, jóval megelőzte a politikai rendszerváltást. Az átalakulás nehézségei, buktatói nem szegtek optimizmusát, nagy reménységgel nyilatkozott meg a Nemzeti Alapítvány létrejöttéről is, melynek alapító tagjaként írta alá a fontos dokumentumot sok-sok más jeles személységgel együtt.

Kései nyugdíjas éveit családja körében nagy szeretettel és tisztelettel körülvevő teltek. Második házassága közel 50 éven át, haláláig tartott, boldogságban és felelősséggel teljes összhangban nevelve és pártolva két korábbi és a közös harmadik gyereket.

Dr. Velicsek Szaniszló István, vagy ahogyan munkatársai szólították, Főorvos Úr vagy Pista Bácsi, az orvosi szakmai tudásán túlmenően írói vénával is rendelkezett, amit irodalmi és történelmi indíttatású publikációi tanúsítanak, melyek országos és debreceni napilapokban jelentek meg, ahova a berettyóújfalui kórházból történt nyugdíjba vonulása után családijával költözött.

Megírta családjának és felmenőinek viszontagságos történetét is: „*Drága családom, nejem, gyermekeim, unokáim, dédunokáim iránt határtalan, de aggályos szeretettel fogom figyelni életüket, és mindent, ami ebben a sajnos egyre elidegenedőbb világban történik. Órizni fogom a haza és a nemzet iránti aggodalmat, mert érezhető és tapasztalható, hogy vannak, akik igazságtalan kegyetlenséggel azt tönkretenni, felszámolni akarják*” - vallja egy írásában.

Életútja tanúsítja mindazt, amelyen keresztül egy magát mindig magyarnak valló embernek a történelem viharai miatt szükségszerűen keresztül kellett mennie.

Megnugtat minket, akik itt maradtunk, hogy az olyanok, mint dr. Velicsek Szaniszló István, igazságkeresőként, igazságlátóként a küzdelmet nem hagyják abba az Égi Világban sem, ezért Kocsis Istvántól kölcsönözött szavakkal búcsúzunk Tőle: „Könyörögj éretünk, küzdj tovább éretünk – ott, az Örök Világosságban.”

Dr. Kiss Kálmán
oszt. vez. főorvos

Megköszönjük

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik 2007-ben támogatták előző évi személyi jövedelem adójuk 1 százalékaival a Rákóczi Tagóvoda Drága Kincsuink Alapítványát. A felajánlott összeget, a 127.000 forintot az alapítvány céljainak megfelelően használtuk fel. A következő időszakban is várjuk támogatásaikat. Adószámunk: 18552935-1-09. Bankszámlaszámunk: 61100082-17084730. (Pocsaj és Vidéke Takarékszövetkezet Berettyóújfalui Kirendeltsége).

A Drága Kincsuink Alapítvány
kuratóriuma

Törölve, beolvasztva, átírva

Nem lehet eleget tenni Reményik Sándor felszólításának, hogy NE HAGYJÁTOK A TEMPLOMOT, AZ ISKOLÁT. Egy település szimbólumát, a templomot még nem lehet ellehetetleníteni, de a valamikor szervesen hozzá tartozó iskolát már igen. Ha nem is lehet féteni télen az Isten házát, a hívek 15-20-an elmennek a parókiahoz tartozó imaterembe. Évente kétszer még megtelik a templom is: a szentestén tartott iskolás műsoron és a pünkösdkor tartandó konfirmáción.

Az iskolák már menthetetlenek. A kegyetlen számok meghatározók. Önálló iskolával csak az 1500-as lélekszámot és a 15 fős osztálylétszámot produkáló települések rendelkezhetnek. A gyerekek pedig elkoptak. Van olyan bühari település, ahol 2010-ben három (azaz 3!) gyermeket lehetne beiskolázni.

Nincs más út: tagiskolának kell csatlakozni. Ezt már több éve lehetett tudni. De hova csatlakozzanak? Egy ideig tárt karokkal fogadták volna a nagyobb települések a kisiskolák diákjait. Lehetett válogatni Berettyóújfaluban is. Ha a vidéki önkormányzat képviselői megütötték magukat, és sehova nem akartak csatlakozni, akkor szépen kimaradtak mindegyik helyről, mint az a bizonyos kutya... a hóból.

Bakonszegről például először elmentek már januártól az ötödikesek, hiszen ők vannak a legkevésbé (hatan!). Ez a tendencia folytatódik, mert jövőre megy a mostani 4. osztály is. Később nem lesz 6. osztály és így tovább. Talán még jövőre végigviszi a tanévet a mostani hetedik.

Bonyolult, de egyre kedvezőtlenebb ez a „fekete matematika”. Ha maradt is egy osztálylétszámmal felsős, a pedagógusoknak menniük kell, hiszen nincs meg a kötelező óraszámuk. Gondolkoznak a szülők is. Jobb, ha már másik iskolába viszik a gyereket, mint majd a végén. Vállalják még a költözést is!

Az egykori névvel ellátott intézmények elveszítik a nevüket is. Megszűnnek a település neves emberének nevét viselő XY iskola lenni, hanem kapnak egy szép hosszú nevet. A befogadó iskola tagiskolájává lesznek. Levehetik a szépen csillogó táblát a falról, és bevonhatják az iskola zászlaját. A csatában, ha egy sereg elveszíti a zászlaját, az a vereséget jelenti. A temetés még várat magára, de nem sokáig. Eltűnik a hosszú név utáni rövid szöveg is.

Harasztosi Csaba

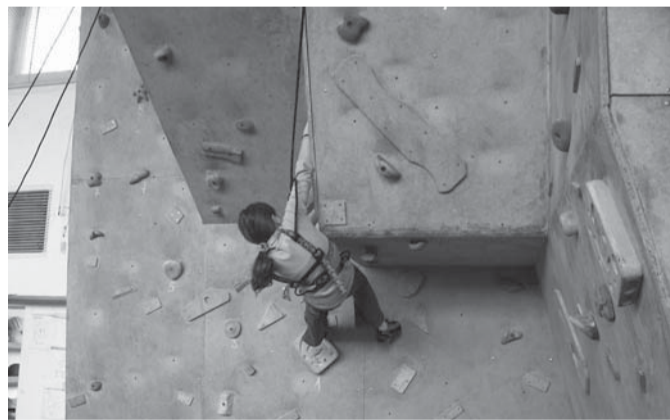
Sportmászás

Nem mindennapi élményben részesülhettek azok, akik részt vettek az immár 3. alkalommal megrendezett Széchenyi Városi Sportmászó Kupán. Az iskola tanterületére és a Szirt Sportmászó Egyesület által szervezett versenyen a legfőbb ellenfél a gravitáció volt, s így nem csoda, hogy a „lehetőséges-lehetetlen” kényes határvonalán küzdő riválisok egymást is hangosan biztatták.

A Diákolimpia versenyének előkészítése és lebonyolítása csak egy mozzanat a sportmászófalat használók életében... Számukra a nagy kalandot a Bihari-hegység mészkőfalainak, szurdokvölgyeinek bejárása jelenti.

A versenyzők négy korcsoportban, két selejtező út teljesítése alapján jutottak be a döntőbe, ahol képességeiket ún. „on sight” kellett összemérniük: az utakra egyenként jöttek ki az „izoláció”-ból, így egymás teljesítményeit nem láthatták. Az útépítő (Szarka Zsolt, Fekete Orsolya) jó szakértelmét jelzi, hogy jó néhány TOP eredmény is született.

Ez, a városunkban még meglehetősen fiatal sportág sokoldalú hatásával egyre több érdeklődőt vonz. Sziklamászó- és gyalogtúrák a Körösrévi szurdok vad letörésein, részvétel sziklamászó edzőtáborokban, sikeres szereplés országos sportmászó versenyeken

(Borsós Kristóf, Fekete Orsolya, Rác Máté).

A továbblépéshez, a rendszeres edzéslehetőségek biztosítására szükségessé vált a sportmászófal bővítése, amely a tavalyi esztendőben sajnos nem valósulhatott meg műszaki okok miatt. A Szirt Sport Egyesület a tornaterem fódémstervezetékének megerősítését nem tudta felvállalni, így az edzéseken is csak korlátozott számú érdeklődő tud részt venni.

A verseny egyéni győztesei:

I. korcs.: lány: Papp Dóra, Széchenyi István Tagiskola, fiú: Carvalho István, Széchenyi István Tagiskola.

II. korcs.: lány: Papp Rebeka, József Attila Általános Iskola, fiú: Borsós Kristóf, Hunyadi Mátyás Tagiskola.

III. korcs.: lány: Kurtán Bettina, József Attila Általános Iskola, fiú: Dinók Dániel, József Attila Általános Iskola.

IV. korcs.: lány: Kállai Fruzsina, Széchenyi István Tagiskola, fiú: Kamuti Alex, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola.

A győztesek képviselték városunkat a január 19-i, Kiskunfélegyháza megrendezésre kerülő Országos sportmászó diákolimpia döntőjén (a 6. oldal cikke). A kupát az idén a Széchenyi István Tagiskola csapata nyerte el.

Köszönjük a szervezők és szponzorok áldozatos munkáját, akik nélkül ez az izgalmas szombat délelőtti rendezvény nem valósulhatott volna meg.

Szarka István
tanár

A pénz beszél

Fotó: Kari

Járai Zsigmond A pénz beszél című könyvének bemutatójára százötven-kétszáz érdeklődő gyűlt össze a minap a megyeháza nagyszobájában. A szerző pénzügyi világban befutott karrierje közismert, 1990 előtt már pénzügyminiszter-helyettes volt, majd néhány éves londoni kitérő után a Magyar Hitel Bank vezérigazgatója, s közben az Értéktőzsde elnöke is. Az Orbán-kormányban '98-2000 között pénzügyminiszter volt, hogy aztán 2001-től 2007-ig, Surányi György után, a Magyar Nemzeti Bank elnöki székét foglalja el.

Visszaemlékezéseket általában az életpálya végén, idős korban szoktak közreadni. Ehhez képest Járai Zsigmond még fiatal. Akkor született, amikor dr. Zöld Sándor – előbb családját kiirtva – öngyilkos lett, amikor Kádár Jánost, Kállai Gyulát letartóztatja a korabeli főkapitány. Abban az évben vezették be a jegyrendszert is, a kiszabott cukor, kenyér, zsír, petróleum, stb. adagokat jegyre szolgálta ki a Népbolt és az FMSZ üzlethálózata a falusi és városi embereknek egyaránt, 1951-et mutatott a naptár.

A könyv a 2007-ig megélt élményeket, a felkészülés két évtizedét, a karrier állomásait mutatja be. Visszaemlékezése az elmúlt három évtized gazdaságpolitikai eseményeire, egy rendkívül tehetséges, tisztakezű és tisztaszívű pénzügyi szakember visszatekintése eddigi életpályájára. Széles ítvű korrajz, egy kicsit önleletrajz, eleven színekkel ábrázolt memoár. Nagy értéke a személyes hangvétel,

nem teoretikus közgazdaságtant ír, sokkal inkább minden olvasó számára érthető módon mutatja be a pénzügyi világ „rejtelmét”.

A tőzsde és a hitelpiac némely szereplőinek visszaéléseit is, helyenként a politika fő- és mellék-szereplőinek gátlástalanságait, gáncsoskodásait.

Sajnálatos, hogy a botrányok résztvevői közül többen napjainkban is aktív szereplői a magyar közéletnek. A könyvből megismerhetjük például azt is, hogy miként jutott Gyurcsány Ferenc – szabályos, de tanulságos körülmények között – 700 millió forint hitelhez. Megtudhatjuk azt is, hogy a bennfentesek miként képesek néhány nap alatt 600 millió forintot „keresni” – törvényesen. Leírja azt is, hogy az egyik kommunista bankár mi módon zsebelt be a londoni bankokkal kötött üzletek során sok százmillió forintot.

Tanulságos olvasmány, nagy az érdeklődés is, már a második kiadás is elfogyott. Berettyóújfaluban, a helyszínen 50 könyv rögtön vevőre talált. A megismerés igénye igazolja, hogy a pusztítók, az életünket legázoló ellen szellemi befektetés nélkül küzdeni nem lehet. A tisztesség, a nevelés és a kultúra erényeit, a lélek rendjét kell szembeállítani a következmények nélküli országban, városokban százmilliókat, ezermilliárdokat elherdálók uralmával szemben.

Dr. Járai Zsigmond terjedelmes könyvének ez a legfőbb tanulsága.

Szivós István

Átvétel a Nagyváradon megjelenő Reggeli Újság című Bihar megyei napilap 2008. január 23-i számából

Magyar kultúránk ünnepe kis közjátékkal

NAGYVÁRAD – A Magyar kultúra ünnepe rendezvénysorozat fő eseménye a nagyváradi Szakszervezetek Művelődési Házában 22-én este lezajlott gálaműsor volt.

A dr. Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés elnöke, illetve Markó Béla, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke jelenlétében megtartott ünnepi rendezvényen kiosztották a „Magyar Kultúráért” díjakat. Dr. Szili Katalin köszöntőbeszédében hangsúlyozta: „Kulturális kincsünk nemzeti identitásunknak is az alapja, így azoknak a közösségeknek, melyeknek nem pillére a nemzeti kultúra, azoknak könnyen a felmorzsolódás lehet a sorsuk. (...) A magyar kultúra fennmaradásának feltétele, hogy megmaradjon a magyarság, ezért a kultúra ápolása erkölcsi parancs, művelése erkölcsi kötelesség” – mondta az ünnephez illő szavakat Szili Katalin.

Kultúra és szabadságvágy

Markó Béla, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke beszédében hangsúlyozta: „az elmúlt 18 esztendőben eljutottunk a politikától a kultúráig, ahonnan időnként még vissza kell térni a

politikába, de csak azért, hogy biztossá váljék a magyar kultúra értékrendje. (...) Az idén sajátos üzenete van a kultúra ünnepének, hiszen a Székelyföld mutatkozik be a Partiumban, felmutatva, milyen sokszínűek vagyunk mi, akik a magyar kultúrában élünk. A szabadságvágy olyan sajátossága a magyar kultúrának, mely ilyen sóvárgással, szomjúsággal más kultúrákban talán nem jelenik meg. A magyar kultúrában tevékenykedő alkotók olyan emberek voltak, akik mindenki másnál hangsúlyosabban mutatják fel a szabadság gondolatát” – fejtette ki Markó Béla.

Tiltakozás barátságos léggörben

Az ünnepi rendezvény megkezdése előtt a Szakszervezetek Művelődési Háza előtt az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) nagyváradi szervezete a Himnusz szövegét osztogatta szórólapon az ünnepségre érkezőknek. De történt egy incidens. Nagy József Barna, az EMI nagyváradi elnökének elmondása szerint egy RMDSZ szimpatizáns, amikor meglátta őket, elkezdett feljűk köpködni. A feldühödött embert csak az ott álló rendőrök tudták lecsillapítani. A kavargásban a fiatalok nem vették észre, hogy időközben Szili Katalin bement

az épületbe, így a Himnusz csak a kabinetfőnökének tudták átadni ezzel a megjegyzéssel: „A magyar kultúra ünnepe a Himnuszról szól, nem a politikáról.” Néhány perc múlva a kabinetfőnök behívta őket Szili Katalinhoz az épületben berendezett protokollszobába, ahol a felek mintegy nyolc percig beszélgettek. A minimegbeszélésre Nagy József Barnán kívül Barta Béla és Csomortányi István mentek be. Az EMI váradi szervezete elnökének elmondása szerint Szili Katalin azt mondta nekik, hogy nagyon tetszik neki a magyar trikolor színeivel szegélyezett Himnusz, és megkérdezte Nagy József Barnától, hogy hajlandóak lennének-e egy négy-szemközti megbeszélésre a házelnökszöveg jövőbeni erdélyi látogatása alkalmával? Nagy József Barna elmondta, hogy az EMI nem tudja elfelejteni azt, hogy az MSZP „nem” szavazatra buzdított 2004. december 5-én. „Nem személy szerint Szili Katalin ellen fejezik ki tiltakozásukat, hanem a Magyar Szocialista Párt ellen, amelyik párt ellen mindig tiltakozni fognak, amíg nem változtatnak a határon túli magyarságot érintő politikájukon” – mondta Szili Katalinnak Nagy József Barna.

„VÁROSTÖRTÉNETI BARANGOLÁSOK”

A Sinka István Városi Könyvtár helytörténeti vetélkedője
A 2. forduló kérdései

1. Ki és melyik művében foglalkozott először a bihari nyelvjárással?
2. Kinek melyik verséből idézünk?
„A Berettyó hídján állok,
s nézem a siető vizet,
viszi a kis származását,
s forgatja, mint drága kincset.”
3. Írjon egy olyan közmondást, mely településünk nevét is tartalmazza! Mit jelent a közmondás?
4. Ki írta és mi a vers címe?
„Piacod rossz kővén robogva
ma rádismertem, Újfalut.”
5. Írjon egy könyv- és egy folyóiratcímét, melyeknek szerzője, szerkesztője Brózik Dezső volt!

A társadalmi versenyképesség feltétele a közösségi kultúra

– „Az Év Hajdú-Bihar Megyei Népművelője”: Porkoláb Lajos –

A berettyóújfalui Nadányi Zoltán Művelődési Központ igazgatója 2001-ben kapott Bessenyei-díjat. Nagyon örült az akkori szakmai elismerésnek, de ez a mostani kitüntetés talán azért kedvesebb számára, mert a közművelődésben dolgozó kollégák szavazatai alapján ítéli oda. A Magyar kultúra napja alkalmából szervezett rendezvénysorozaton vehette át, majd fogadta a Bihari Hírlapot egy beszélgetésre.

– Kezdjük a bölcsőnél. Az a fogalom, hogy népművelés, mit jelentett a gyakorlatban a pálya kezdetén?

– Úgy gondoltam, hogy ez egy néptanítói szerepvállalás. A népművelést gyakran szembeállították a szabadművelődéssel. Ránk fogták, hogy egy soha meg nem valósuló kultúrát akarunk az emberek felé közvetíteni. Pedig soha nem pártirányított akartunk terjeszteni, hanem az emberek igényeit igyekeztünk teljesíteni. Nekem nagyon sokat segítettek a kezdetkor a tapasztalt kollégák, mint Suhai Józsefné és Bodó István. Utóbbi tanított meg arra a fontos alapelvre, hogy az egyetlen mérték az érték.

– Miben segített a Debreceni Tanítóképző Főiskola népművelés szakának képzése?

– Rájöttünk, hogy milyen hiányosságaink vannak a műveltségben. Megtanultuk, hogy a művelődés és a műveltség sohasem befejezett. Fontos, hogy örökkön-örökké képezzük magunkat.

– A 80-as években Derecske után következett Berettyóújfalut. Milyen változást jelentett?

– Új lett a közeg. El kellett fogadni az embereket és nekik is engem. Berettyóújfalut egy feltörekvő, de nem egységes település volt. Nagyon sokan beköltöztek faluról a lakótelepre. Néhány év eltelt, mire

Fotó: Kari

valóban otthonra találtak. Nekik kellett kultúrát közvetíteni. Nagy volt másrésről a város kulturális hagyatéka, hiszen egykoron megyeszékhely volt kialakult polgársággal, még ha Nadányi Zoltán nem kis iróniával beszélt is a „faluvárosiakról”. A művelődési ház mellett a könyvtár és a múzeum felszínre hozta a hagyományokat, értékeket. Nagyon elfelejtettük a múzeumalapító Héthy Zoltánt, pedig óriási szerepe volt a várossá válásban. Egy térség kultúrájának akkor lehet központja egy település, ha a hivatásos kultúrákövetők mellett van jó középiskolája, vannak jó és tehetséges művészei, művésztelpe és Bihari Füzetek sorozata.

– Harcos siker volt a művelődési ház névfelvétele és az emléktábla elhelyezése. Mit sikerült még elérni kitartó küzdelemmel?

– Egyik legnagyobb kudarcnak tartom, hogy a 90-es években nem tudtam megvédeni a művésztelpeket, ami 13 évig működött olyan neves vezetőkkel, mint Biró Lajos és Lukács Gábor. Volt, amit elvesztettünk, de ez törvényszerű volt. Az intézményünknek volt egy gazdasági értelemben sikeres korszaka, ami megszűnt a piacodással. Nagyon örültem, hogy ekkor megerősödtek a civil szervezetek. Most éljük a magyar kultúra napjait, aminek nagy a sajtóvisszhangja, és fokozza a város

jó hírnevét. Ehhez találtunk kiváló partnereket a határon túli nagyvárosokban. Ők is fontosnak tartják ezt. Négy éve végezzük a partiumi művelődési szakemberek képzését, két hétvégén Szentjobbon, majd Nagyrábadon. Ez tulajdonképpen egy népfőiskola.

– Berettyóújfalunak tagadhatatlan érdemei vannak a népfőiskolai mozgalom újraélesztésében.

– Talán nem vagyunk az első bihartordai népfőiskolához méltatlanok. Már kilenc működik a térségben. Én személy szerint elnöke vagyok a megyei népfőiskolai testületnek, és elnökségi tagja a Magyar Népfőiskolai Társaságnak, illetve a pár hónapja létrehozott Bibó Alapítványnak.

– Meddig lehet hatóerő a népművelés a társadalmunkban?

– Rá kell jönnie a társadalomnak, hogy ez a jövő stratégiai ágazata, különösen ilyen kistérségi központoknál. Ma, amikor mindenki városmarketingről beszél, erre a legjobb lehetőség a mostani rendezvénysorozat. Hozzánk jönnek az emberek a kultúráért. Az Internet egy eszköz, de kevés. Szemtől szemben kell találkozni. A jövő társadalmában akkor lehet sikeres és versenyképes, ha a kultúrát közösségben valósítjuk meg. Az is tévhit, hogy az Unió nem áldoz a kultúrára. Ők azt mondják, hogy az oktatás és a kultúra nemzeti ügy, a megmaradás miatt fontos, hogy egy nemzetnek sajátja legyen. Egy kisváros nem önmagában van, hanem nagy a gazdasági, oktatási, szervezői szerepe, és ezt fel kell vállalnia a városnak.

Harasztosi Csaba

„Meghalt Mátyás király, oda az igazság!”

– Rajz- és mesemondó verseny: 2008. január 24.

Sinka István Városi Könyvtár – Mátyás király alakja a magyar nép emlékezetében hősként őrződött meg, tetteihez legendák fűződtek. Számos mese, monda szól a király igazságosságáról, arról, hogy uralkodása során mindig a szegény emberek pártjára állt. Az ország népe békében élt, és ellenség, különösen a török nem tudta a határokat átlépni. A későbbi korok szenvedései, háborúi tükrében úgy érezték az emberek: Mátyás uralma aranykor volt. Jól jelzi ezt a régi mondás is: „Meghalt Mátyás király, oda az igazság!” 1458. január 24-én, éppen 550 éve, hogy Mátyást királlyá választották. Erre emlékezve hirdettünk rajz- és mesemondó pályázatot a város általános iskoláinak. Eredmények:

Rajzpályázat

Alsó tagozat:

I. Bodnár Brigitta, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.
II. Fekete Fanni, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.
III. Vida Éva, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.

Felső tagozat:

I. Incze Tamara, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.
II. Szabó Roland, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.

III. Bazsó László, József Attila Ált. Isk.

Sajátos nevelési igényű tanulók:

Alsó tagozat:

I. Rác Miklós
II. Radics Mária
III. Rác Gergő
Felső tagozat:
I. Mező Károly
II. Gyöngyösi Viktória
III. Kállai Roland
Különdíj: Mihucz Dóra, Széchenyi Tagóvoda

Mesemondó verseny:

Alsó tagozat:

I. Vida Éva, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.
II. Koszorus Nóra, Széchenyi István Ált. Isk.

III. Török László, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.

Felső tagozat:

I. Nagy Dóra, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.
II. Matolcsi Emese, Toldi Miklós Református Ált. Isk.
III. Kovács Enikő, II. Rákóczi Ferenc Ált. Isk.

Köszönjük a gyermekek felkészülését, a pedagógusok munkáját és a szülők segítségét!

A könyvtár dolgozói

SEGÍTETTÜNK

A Hajdú-bihari Naplóban olvastunk a bakonszegi Nyíró családról, ahol a család 5 tagja közül négyen súlyos betegek, és segítségre szorulnak. Az Arany János Közgazdasági Szakközépiskola 11/E osztálya önzetlen gyűjtésének eredményeképpen ajándékokkal (játék, könyv, ruhanemű) megrakodva érkeztek meg Bakonszegrre. A szülők meghatódva, a gyerekek pedig örömmel vették át a „Télapó megkésített ajándékait”. 11/E osztály

Összesen 310 érem a 2007. évi eredmény

Régebben olvashattak hírt újságunkban a Herpály Sportúszó Egyesületről, melynek természetesen nem az az oka, hogy nem volt eredményük, amiről be tudnánk számolni. Az egyesület vezetése juttatott el hozzánk most egy anyagot, melyben a 2007. év eseményeivel ismertettek meg minket. A beszámoló igen terjedelmes volta miatt az egészet leközölni nem tudjuk, ezért csak a szerintünk az olvasó közönséget is legjobban érdeklő dolgokból szemezgettünk:

A 2007. év elején az egyesület létszáma 24 fő volt, de 2008 elejére 27-re növekedett. A Herpály Sportúszó Se történetében ez az első év, amikor úszók életébe a pályaválasztás is beleszól, vagy pályaválasztás miatt került sor egyesületváltásra. Többen is kényszerítésből abba kellett hagyni az úszást emiatt, sajnáljuk, hogy így alakult. Vannak olyanok is, akik más egyesületben tovább versenyezve viszik tovább városunk és a Herpály Sportúszó Se hírnevét. Tikász Richárd, a budapesti BVC úszószakosztályában, míg Erdei Livia a Békéscsabai Előre Úszóklubban versenyez tovább.

Az utánpótlás-nevelés terén sikerült előre lépniük, hiszen „beindult” Kurtán Mónika előkészítő csoportja, majd Nyíri Éva tanárnő bevonásával ismét sikerült szélesíteni az egyesület tömegbázisát. Szabadidős vonalon is fejlődésről számolhatunk be, hiszen két csoport is edz a 30 főben maximalizált versenyző csapat mellett az előbb említett Nyíri Éva és Kártikné Prágai Zsuzsa tanárnők vezetésével.

Az egyesületben két csoportban folynak az edzések. Az elsőben két korosztály, a másodikban négy korosztályban 11 versenyző edz. A legkisebb korosztályt a „Béka” fantáziánévű csapat jelenti, akik 1999-ben és később születtek. Edzőmunkájuk alapján Dávid Ádám, Dávid Máté és Kurtán Kitti nevével lehet kiemelni, akik rendkívül jó húzóerőt jelentenek a csoport számára is. Versenyeredményeik-

ben Kitti emelkedik ki közülük, aki 20 egyéni érmet gyűjtött a 2007. évben. Korban következnek a „Delfin” korosztály (97-98). Itt Borsós Kristóf és Sólyom Franciska munkája és hozzáállása lehet pozitív példa a többiek előtt. Versenyeredményben Ökrös Renáta 30 egyéni érmmel emelkedik ki a csoportból, aki 2007-ben 50 méteres mellúszásban 3. helyezést ért el az országos diákolimpiai döntőn. A második csoportban a „Cápa” (95-96), a gyerekek (93-94), a serdülő és ifjúsági korú fiataljaink dolgoznak. A versenyeredményeiket elemezve itt említhetjük a legtöbb nevet. Jól teljesít a versenyeken, sok érmet gyűjt Kurtán Bettina (31 érmet), Mihucz Márton (24 érmet), Drimba Lilla (23 érmet), Bene Krisztina és Tomola Györgyi 18-18 érmet. A Magyar Úszósövetség által kiírt szintidők teljesítésében Drimba Lilla lett az első az egyesületben.

18 versenyen vettek részt. Öt megyeiben, egy régiós versenyen, 6 meghívásos nemzetköziben és 1 meghívásos országos versenyen. Az egyesület úszói képviselték iskolájukat és megyéjüket az országos diákolimpia döntőjén is. Az érme tekintetében 2007-ben 281 egyéni érmet szereztek, melyből 101 arany, 95 ezüst és 84 bronz. Az egyéni érme mellett még 29 váltóérmet is begyűjtöttek, melyből 21 arany. Ez összesen 310 érmet. A megyei versenyek közül az első forduló, a hazai pályás verseny

sikerült a legjobban, ahol a 40 bajnoki címből 20-at szereztek meg. A nemzetközi versenyek közül elsőként említendő az esztergomi Szent István-kupát, ahol csapatban másodikok lettek, elhozva fiúknál és lányoknál is a verseny „Legeredményesebb Versenyzője” díját Bene Krisztina és Mihucz Marci személyében. Az országos diákolimpia döntőjében négy korcsoportban 9 úszó állt a rajtközhöz, a legjobb eredményt Ökrös Renáta érte el 50 méteres mellúszásban 3. helyezéssel. Az egyesület minden évben megrendezi a polgármesteri hivatal és a Herpály-Team támogatásával a Herpály-kupa városi úszó diákolimpia döntőjét, melyre 2007. december 8-án került sor. Ugyanazon a napon három versenyző a Viharsarok-kupa nemzetközi úszóversenyen vett részt, és közülük Kurtán Bettina a 100 méter mell és 200 méter mell távon is ezüstérmet szerzett. Sűrű volt ez a pár nap, hiszen december 10-én a diákolimpia megyei döntője is zajlott, ahonnan az országos döntőbe továbbjutott Tomola Györgyi, Kurtán Kitti és Ökrös Renáta. A 2007. évben „Hajdú-Bihar megye jó tanulója, jó sportolója” címet szerezte: Pelyhe Levente '92, Bene Krisztina '94, Mihucz Márton '95, Kurtán Betti '96.

2008-ban a megyei úszó döntő első fordulóját a Herpály SE rendezte február 16-án Berettyóújfaluban. R. S.

A Nadányi Zoltán Művelődési Központ programjai

GYERMEKMŰSOR

Február 5-én (kedden), 10 órától:

a Vidám Vándorok Társulat bemutatja a *Szegény legény kalapja* című zenés műsorát
Belépődíj: 400 Ft

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

Minden kedden, 17 órától csontritkulást megelőző torna

A MAG – előadássorozat következő programja:

Február 12-én, 18 órától az Erdélyi Gábor teremben

„Síp-pal-dobbal, nádi hegedével”

Népi gyógymódjaink használatát mindennapjainkban

Előadó: Géczy Gábor

KIÁLLÍTÁS

Február 9-én és 10-én (szombat, vasárnap)

Kisállat-kiállítás a művelődési központ nagyertermében

KLUB

Február 14-én, 14.30-tól az Erdélyi Gábor teremben

Az Együtt Egymásért Klub sora következő foglalkozása

***

SZÍNHÁZ

Bérletes színházi előadássorozatot indítunk. Bérletek, jegyek elővételben a művelődési központban igényelhetők (Személyesen vagy 54/402-014 telefonon.)

Első előadás:

Február 26-án, 18 órakor Kacsóh Pongrácz–Bakonyi Károly–Heltai Jenő: **János Vitéz** daljáték 2 részben a Tihanyi Vándorszínpad (Budapest) előadásában

Második előadás:

Április 2-án, 19 órakor Georges Feydeau: **A hülyéje** bohózat a Nagyvárad Állami Színház Szigligeti Társulatának előadásában

Harmadik előadás:

Május 15-én, 19 órakor Molnár Ferenc: **Üvegipó** kes-

rédes komédia a Nagyvárad Állami Színház Szigligeti Társulatának előadásában

***

BÉRLETES IFJÚSÁGI HANGVERSENYEK a művelődési központ színháztermében.

Első előadás:

Február 12. kedd, 10.00 óra **Donizetti: Szerelmi bájital** – opera keresztmetszet

A népszerű opera rövidített változata kosztümös előadásban zenei magyarázattal.

Adina: V. Molnár Judit/Rendes Ágnes

Nemorino: Balczó Péter

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Balczó Péter **Balczó Péter** **Balczó Péter**

Diákolimpia Kiskunfélegyházán

Január 19-én Kiskunfélegyházán rendezték meg a IV. Sportmásvó diákolimpia országos döntőjét. Berettyóújfalut öt korcsoportban képviselték a városi döntőről továbbjutottak, akik a lényegesen nagyobb múlttal, s jobb feltételekkel rendelkező klubok között is szépen szerepeltek. Az egész napos verseny selejtező- és döntő útjainak teljesítése után ezüstérmes lett **Papp Dóra** (Széchenyi István Tagiskola), bronzérmes kapott **Carvalho István** (Széchenyi István Tagiskola), 4. helyezést ért el **Borsós Kristóf** (Hunyadi Mátyás Tagiskola), **Fekete Orsolya** (Arany János Gimnázium), 6. helyezett **Szabó Dóra** (Széchenyi István Tagiskola), **Papp Rebeka** (József Attila Általános Iskola), 7. helyezett **Carvalho Diana** (Széchenyi István Tagiskola), 10. helyezett **Kamuti Alex** (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola), 11. helyezést ért el **Dinók Dániel**, **Faragó Flakay Nándor** (József Attila Általános Iskola), **Borsós Zoltán** (Hunyadi Mátyás Tagiskola).

Büszkék vagyunk **Rácz Máté**ra is, aki immár a Tóth Árpád Gimnázium színében szerzett értékes bronzérmes.

Jelenleg legaktívabb versenyzőnk **Fekete Orsolya**, aki 2007-ben a Magyar Kupa több fordulóján is sikeresen szerepelt (Everest Gym Boulder Kupa III. helyezés). A versenyzés a Szirt SE tagjai számára nem öncél – hozzásegít

azon képességek megszerzéséhez, melyek elengedhetetlenek a Bihari-hegység vad mészakőszurdokainak bejárásához. A sziklamászás mellett a sportmászók évek óta aktív résztvevői a Széchenyi István Tagiskola környezetvédelmi nevelési programjának; környezetvédelmi, takarítási akciókat, természetvédelmi túraversenyeket szerveznek a város környékén még megmaradt keményfa ligeterdők területén. A

legutóbbi gyalogtúra november végén a Királyerdő Körösrévi szurdok bejárása volt (Zichy-barlang megtekintése).

Köszönjük mindazok önzetlen segítségét (szülők, Szirt SE-tagok, Origo Sportbolt, Mountex Kft., Bihari Természetbarát Egyesület, Ékes Károly, Digi TV), akik az idén is hozzásegítették gyermekeinket a sikerélményhez.

Szirt SE

Hitelügyintézés díjmentesen

Jelzáloghitel: lakásvásárlásra, építésre, felújításra, kedvezőtlen kamatozású hitelek kiváltására és szabad felhasználásra is.

Hívjon! Segítünk!

Keresse a legjobb lehetőséget!

Megtakarított pénztartsa euróban. Kimagasló hozamok!

Hitel – Befektetés – Biztosítás

Érdeklődni: Rinyu Sándor 30 207-5580

Megyejárás

Február 1-jén, 14 órakor Berettyóújfalu bemutatkozik a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Információs Központban. A rendezvényt megnyitja és a jelenlévőket köszönti

Szeifert Ferenc polgármester. A bemutató program keretében fellépnek: a Városi Zeneiskola tanárai és növendékei, a Bihar Néptáncgyűjtés táncosai és énekesei.

Bemutatkozik Tóth Sándor festőművész. Előadást tart Berettyóújfalu irodalmi hagyományiról

Kocsis Csaba író, szerkesztő. A Bihari Népművészeti Egyesület mesterei

kézműves foglalkozást tartanak. A földszinten gasztronómiai bemutatót tartunk bihari ételekből.

A bemutatót a Nadányi Zoltán Művelődési Központ szervezte és rendezi.

Apróhirdetés

Német nyelvből érettségire és nyelvvizsgára való felkészítést vállal tapasztalattal rendelkező német nyelvtanár Berettyóújfaluban, az Arany János Gimnázium közelében. Telefonszám: 54 403-954, mobil: 20 450-5289.

VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐHÁZ

Bosch, Kontavill, Uri lámpa, Massiva, Klökner Müller, Eglo, Reflekt, Tracon Elektric, Ganz, vezetékek, kábelek ipari kapcsolók, csillárok.

4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 12. Tel./fax: 54/405-009 Nyitva tartás: hétfő-péntek 7-től 16.30, szombat 7-től 12 óráig

Mezei Vill Villamosipari és Kereskedelmi Kft. Mezei József ügyvezető. Mobil: 06-30-9587-416. Fax: 06-54-405-009

Érintésvédelmi mérések, villanszerelés, villámvédelem, tervezés kivitelezés, energiagazdálkodás, szellőztéstechnika.

Anyakönyvi hírek

Születtek

Január

7.: Tóth-Kiss Panna (Kiss László Tóth Emese Zsóka)

15.: Dajka Donát (Dajka László Farkas Regina)

17.: Szabó Réka (Szabó Gyula Juhász Andrea)

18.: Gyüre Boglárka (Gyüre Sándor Péter Bottó Enikő)

18.: Lisztes Adrienn (Lisztes Imre Török Adrienn)

18.: Koszorús Jázmin (Koszorús Tamás Tarcsi Bernadett Edit)

Elhunytak

Január

4.: Bondár Balázsné Vajda Erzsébet (1916)

5.: Topa Imréné Baka Pirok (1937)

8.: Pap Imréné Nagy Róza (1926)

8.: Kékedi János Lajos (1947)

11.: Hudák Imréné Németh Magdolna (1941)

13.: Tóth Győző (1942)

15.: Szító Lajos (1947)

GÉPKÖLCSÖNZŐ
Krúdy Gy. u. 5 / a Kórház mellett/
Tel.: 54/401-183, 30/218-218-1

DIGITÁLIS CSECSEMŐMÉRLEG ÉS LÉGZÉSFYIGYELŐ

KÖLCSÖNÖZHETŐ

GÉPKÖLCSÖNZŐ
Krúdy Gy. u. 5 / a Kórház mellett /
Tel.: 54/401-183, 30/218-218-1

THULE

TETŐBOXOK-SÍBOXOK KERÉKPÁR TARTÓK SNOWBOARD TARTÓK

Kölcsönzés - Értékesítés

Winkler PAPIRKER

IRODASZEREK
Leporellók, fénymásoló-papírok, faxpapírok, pénztárgép-szalagok, borítékok, tintapatronok, floppy- és CD-, DVD-lemezek, lézer-tonerek, festékpórok.

NYOMTATVÁNYOK
Orvosi nyugták és készpénzfizetési számlák. Műanyag tányérok, poharak és evőeszközök.

FÉNYSZÁMLÁS, spirálkozás, laminálás.

Bélyegzőkészítés egy nap alatt.
Nyitva: H-P: 7.30 -17-ig, Sz: 8-12-ig.
4100 Berettyóújfalu, Puskin u. 20.
Tel./fax: (54) 401-619, 06-30/9688-683

Bihari Hírlap

A berettyóújfalu önkormányzat kéthetente megjelenő közéleti lapja.

Főszerkesztő:
dr. Szegediné Lovász Magdolna.

Munkatársak:
Rinyu Sándor (sport), Kari Sándor (fotó). Szerkesztőségi titkár: Kundráth Andrea.

A szerkesztőség címe:
Berettyóújfalu, Bajcsy-Zsilinszky u. 27.
Telefon: 402-286.

Felélős kiadó: Porkoláb Lajos.
Tördelés: Barna Ildikó.
Nyomás: Pirehab Kht. Debrecen.
Felélős vezető: Becker György.
Terjeszti a Magyar Posta.
ISSN 1215-1637